

MEMÒRIA DEL DEPARTAMENT DE PEDAGOGIA I DIDÀCTICA DE LA UAB. MARÇ-OCTUBRE DE 1985

ACTIVITATS GENERALS DEL PROFESSORAT DE LA SECCIÓ

1. *Investigacions*

Durant aquest període de temps s'han llegit les tesines següents:

Pere Carreras Barceló, *Pautas motoras y sus ritmos en niños de tres años y medio. Estudio Etiológico*, dirigida pel doctor Adolfo Perinat i llegida el 9 de juliol de 1985 (qualificació: Excel·lent per unanimitat).

Pel que fa a tesis doctorals, s'han llegit les següents:

Vanderley Rangel Do Carme, *Educación rural. Relación Escuela-comunidad: Estudio comparativo Cataluña-Río de Janeiro*, dirigida pel doctor Adalberto Ferrández i llegida el 18 de maig de 1985 (qualificació: Apto).

Pilar Benejam Arguimbau, *Estudi sobre la formació dels mestres*, dirigida pel doctor José L. García Garrido i llegida el 19 de juny de 1985 (qualificació: Apto «cum laude»).

Luis Beltrán Farias Cordero, *Los niveles de pregrado y postgrado en la Educación Superior Venezolana*, dirigida pel doctor Adalberto Ferrández i llegida el 5 de juliol de 1985 (qualificació: Apto «cum laude»).

Livia Cristina Martínez de Farias, *Educación a partir del grupo. Análisis crítico y alternativa*, dirigida pel doctor Silverio Barriga i llegida el 5 de juliol de 1985 (qualificació: Apto).

Izequías Estevan Do Santos, *Tendencias de la enseñanza brasileña de primer y segundo grado*, dirigida pel doctor Adalberto Ferrández i llegida el 4 d'octubre de 1985 (qualificació: Apto).

Ferran Ferrer Julià, *L'educació sexual a pre-escolar i EGB*, dirigida pel doctor Jaume Sarramona i llegida el 14 de novembre del 1985 (qualificació: Apto «cum laude»).

D'altra banda i en el marc universitari, diversos professors treballen en investigacions:

A l'àrea de Didàctica i Metodologia és a la fase final la segona part de la investigació *El currículum de matemàtiques en EGB desde la perspectiva discente*, finançada per l'ICE de Tarragona, i dirigida pel doctor Adalberto Ferrández, amb la col·laboració dels professors Joaquín Gairín y V. Ferreres. Així mateix s'està realitzant una investigació sobre *El currículum de FP según las exigencias laborales y las demandas de la Comunidad Europea*, en la qual participen els professors Adalberto Ferrández, Josep Montané, Joaquín Gairín i Josep Cuevas, i és finançada per l'INEM i el Departament de Pedagogia i Didàctica de la UAB.

Dins l'àrea de Pedagogia General i Investigació Educativa, el doctor Jaume Sarramona dirigeix l'equip d'investigació sobre *L'ordinador a l'EGB*, integrat pels professors Joaquín Gairín, José Tejada i Carme Vidal, finançat per Fundesco. El juny del 1985 s'entregà la recerca sobre *La situació de la Formació Professional a Espanya*, per encàrrec del CEDEFOP de les Comunitats Europees. L'esmentat professor coordina també la investigació sobre *Disseny d'un currículum per a formació laboral de deficients*, que fa el Centre «Jaume Isern» de Mataró. Cal dir que han prosseguit els treballs d'assessorament a la Direcció General d'Ensenyament Primari per a la reforma del currículum per a nens amb deficiències. Finalitzà la investigació que codirigeix el doctor Jaume Sarramona amb la doctora Carme Vidal sobre *L'expressió oral a primer de pre-escolar*, per encàrrec de l'ICE de la Universitat Central de Barcelona. Finalitzà també la investigació sobre *La importància dels objectius mínims en les Matemàtiques de 1er. de BUP*, amb el finançament de l'ICE del Col·legi Universitari de Girona (UAB), del qual la professora Carme Vidal és membre. El professor J. Ma. Quintana realitza una investigació sobre *Arrels gregues del català vulgar i del català científic*, a l'Institut d'Estudis Catalans, Societat Catalana de Pedagogia.

A l'àrea d'Educació Especial i Orientació, la professora Ma. Jesús Comellas està realitzant un qüestionari de personalitat per a nois-noies de dotze a divuit anys.

2. Publicacions

Cal destacar per la seva importància les publicacions següents:

Paciano Feroso: «Filosofía de la Educación: Un siglo de Historia (1848-1942)», *Revista de Ciencias de la Educación* 31, 122, 1985, pp. 159-176.

Adalberto Ferrández: *Didáctica de la Escritura*, Humanitas, Barcelona 1985 (en col·laboració amb Joaquín Gairín); «Didáctica Espe-

cial», *Enciclopedia de Educación Especial*, Santillana, Madrid 1985, pp. 649-650.

Joaquín Gairín: *Didáctica de la escritura*, Humanitas, Barcelona 1985, (en col.laboració: temes V, VI, VII i VIII, de la prova 3a. de l'ingrés al cos de professors d'EGB), Guiu, Barcelona 1985; «Posibilidades y límites de los organigramas», *Educación* 6, pp. 181-204; «Els Ceps: una nova proposta de formació permanent del professorat», *Butlletí*, Col.legi de doctors i llicenciats, Barcelona 1985.

Salomó Marquès: *L'Ensenyament a Girona al segle XVIII*, Publicacions del Col.legi Universitari, Girona 1985; *¿Qué es Pedagogía? Una respuesta actual*, Ceac, Barcelona 1985 (en col.laboració).

Josep Montané: *Los hábitos de estudio*, ICE, UAB 1985 (en col.laboració).

Josep Ma. Quintana: *Fundamentos de animación sociocultural*, Narcea, Madrid 1985; «Criteris pedagògics sobre la coeducació», *Reflexions sobre coeducació*, UAB, 1985, pp. 157-164; «Las funciones socioprofesionales del pedagogo», *Bordon* 257, 1985, pp. 217-230.

Rosa Quítillet: *Reflexions sobre Coeducació*, UAB, 1985 (compilació).

Jaume Sarramona: *¿Qué es la Pedagogía?*, Ceac, Barcelona 1985, (en col.laboració amb Salomó Marquès); «Un exemple d'ensenyament a distància al nivell pre-escolar: "preescolar na casa"», *Educación* 5, 1984, pp. 157-164; «La investigació a l'escola», *Butlletí dels Mestres*, febrer 1985, pp. 2-5; «Medios de comunicación social y escuela», *Conceptos y propuestas. Papers d'educació*, Nau Llibres, pp. 89-106; «Educació d'adults per metodologia no formal», *Butlletí de Mestres*, març-abril 1985, pp. 13-15; «La coeducació avui», *Reflexions sobre coeducació*, UAB, 1985, pp. 11-18.

Pere Solá: Editor (amb J. Monés) de les *Actes de les VII Jornades d'Història de l'Educació als Països Catalans. Escola i Estat*, Eumo, Vic 1985; editor del núm. 3 del *Full Informatiu de la Societat d'Història de l'Educació dels Països de Llengua Catalana*.

3. Participacions a congressos, seminaris, cursos, etc.

Ma. Jesús Comellas: Ponència sobre «La integración del niño sordo en la escolaridad ordinaria», *II Jornadas de Educación Especial*, San Sebastián, abril. Elaboració d'un documental de base sobre el currículum de l'educació especial, presentat a les mateixes Jornades. Comunicació sobre «El fracàs escolar i els factors instrumentals», *Symposium Internacional sobre Fracaso escolar, aprendizaje verbal y memoria*, Tarragona, maig.

Adalberto Ferrández: Ponència al *Symposium Internacional sobre Fracaso escolar, aprendizaje verbal y memoria*, amb el títol «Los grupos destinatarios de aprendizaje y el fracaso escolar». Comunicació al mateix Simposi sobre «Éxito escolar y procesos de movilización» (en col.laboració amb el professor Joaquín Gairín). Taula rodona sobre *Reflexions sobre coeducació*, amb el tema «La educación y la enseñanza». Curs de postgrau a la Universidad Autónoma de Carabobo (Valencia-Venezuela), amb el tema «Diseños curriculares». Curs de postgrau en la Escuela Superior de Educación de Maracay (Venezuela) sobre «El carácter científico de la didáctica». Comunicació al *I Congreso Internacional de la Didáctica de las Ciencias y de las Matemáticas*, amb el tema «El currículum de las Matemáticas en la EGB» (en col.laboració).

Joaquín Gairín: Coordinador de grup en *II Jornadas de formación de profesores a distancia para centros penitenciarios*, Córdoba, abril. Comunicació sobre «Éxito escolar y procesos de movilización», en el *Symposium Internacional sobre fracaso escolar, aprendizaje verbal y memoria*, Tarragona, maig, (en col.laboració). Conferenciant amb el tema «Didáctica de la escritura hoy», *Escuela de Patología del lenguaje*, Barcelona, maig. Professor i coordinador del *Seminario de Organización y dirección de centros escolares*, Granollers, abril-maig. Professor del Seminari sobre *Didáctica del lenguaje, II Jornadas de lectura y escritura*, Mataró, maig. Coordinador del Seminari *Modelos y técnicas en investigación educativa*, Escola d'Estiu de Batxillerat, Barcelona, juliol. Conferenciant amb el tema «La orientación en el proceso de aprendizaje. Expectativas profesionales», Conselleria d'Ensenyament, Barcelona, maig. Professor i coordinador del curs «Aspectes d'organització dels centres d'EGB», Escuela de Verano de Granollers, setembre. Comunicació sobre «El currículum de Matemáticas en EGB», *I Congreso Internacional de la didáctica de las Ciencias y de las Matemáticas*, Barcelona, setembre (en col.laboració).

Salomé Marquès: Comunicació sobre «Llibres usats en les escoles de llatinitat de la ciutat de Girona (1767-1841)», presentada a les *VII Jornades d'Història de l'Educació als Països Catalans*, Perpinyà, maig. Comunicació sobre «La Universidad en Catalunya: de la II República al actual Estado de las Autonomías», presentada al *7th International Standing Conference for the History of Education*, Salamanca, setembre. Coordinador del Seminari de «Coordinació entre ensenyament primari i ensenyament secundari» a l'Escola d'Estiu de l'Alt Empordà, setembre.

Josep Montané: Ponència publicada per l'ICE de La Laguna sobre «Perfil del profesor eficaz universitario», *Jornadas de formación del profesorado universitario de La Laguna*, juliol.

Víctor Montero: Ponent al *IX Congreso Internacional de Educación*, Madrid, juliol, amb el tema «Educación permanente frente a las nuevas

tecnologies». Dirigeix el Seminari *Técnicas de trabajo en grupos* per a professors de Formació Professional Agrària, ICE, UAB, juliol. Dirigeix els següents seminaris: als professors de Formació Professional del Centre «Xavier»: *La función tutorial*, març; i als alumnes: *Vida profesional*, juny.

Josep Ma. Quintana: Ponent amb el tema «El concepto de formación (*bildung*) en el pensamiento alemán», *I Jornadas Pedagógicas «Formación e información»*, Universidad de Navarra, Pamplona, 29-30 abril. Assistent al *12 Congreso Internacional de la CESE*, Amberes, 1-5 juliol. Assistent al *9 Congreso Internacional de la WAER*, Madrid, 8-12 juliol, formant part del Comitè Científic del Congrés. Viatge d'estudis (1-14 d'abril) a Berlín Oriental, per tal de conèixer les institucions i publicacions de Pedagogia Social a la DDR.

Rosa Quíttlet: Dirigeix el curs de la UIMP: *Continuidad y cambio del rol de la mujer*, i pronuncia una conferència sobre «Educació i treball», Barcelona, setembre. Ponent amb el tema «Culture and education» en el *Forum* d'ONG, per avaluar els aconseguiments del Decenni per a la dona, Nairobi, Kenya, juny. Ponent amb el tema «Dona i educació» i «Cultura i prejudici», a les *Jornades catalanes del Decenni de la dona de les NN UU*, febrer.

Jaume Sarramona: Conferenciant amb el tema «Canvis de paradigma en la investigació educativa actual», al *Seminari de Teoria de l'Educació*, Departament de Pedagogia Sistemàtica de la Universitat de Barcelona, març. Presentador del llibre de Salomó Marquès, *L'Ensenyament a Girona al segle XVIII*, organitzat a Girona el 17 d'abril. Conferenciant amb el tema «La investigació, un camí per a una nova escola», a l'Escola Universitària de Tarragona, amb motiu de l'Any Internacional de la Joventut, abril. Conferenciant amb el tema «La Pedagogia avui», al cicle organitzat pel Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya, juny. Conferenciant amb el tema «Possibilitats i límits de la investigació educativa», a l'Escola d'Estiu de Batxillerat, Barcelona, juny. Conferenciant amb el tema «Los problemas de la formación profesional en España», al *IX Congrès Internacional de l'Associació Mundial de Ciències de l'Educació*, Madrid, juliol. Membre de la taula rodona sobre «Integració de mitjans», a la *V Convenció de TV i Educació*, Sonimag, Barcelona, setembre.

Pere Solá: Comunicació amb el tema «Entre la ciència i el mèrit (A propòsit dels enginyers militars i l'Acadèmia de Matemàtiques de Barcelona al segle XVIII)», *7th International Standing Conference for the History of Education*, Salamanca, setembre. Secretari d'una de les seccions d'aquest Congrés.

Carme Vidal: Comunicació amb el tema «Pedagogía preventiva ver-

sus Pedagogía curativa. El aprendizaje verbal, factor de riesgo del fracaso escolar», Facultat de Filosofia i Lletres, Tarragona, 2-4 de maig. Conferència sobre «Criteris d'avaluació», Servei Municipal de Recursos per a la Renovació Pedagògica i l'ICE de la UAB, Sabadell, abril.

4. Incidències del professorat

Les més destacables són les següents:

La professora Ma. Lluïsa Fabra ha pres possessió de la seva titularitat després d'haver aprovat el corresponent concurs d'idoneïtat.

El professor Josep Ma. Quintana ha estat nomenat representant de la UAB a l'IEIAS (Bèlgica), del qual és membre del Comitè Científic.

5. Altres activitats del Departament

El Departament —àrea d'Educació Especial i Orientació— va organitzar el 23 i 24 de maig les *Jornades de Diagnòstic de l'Autisme Infantil*, amb la col.laboració d'altres centres i organismes. Les actes d'aquestes Jornades han estat publicades pel Servei de Publicacions de la UAB.

El passat mes de novembre va començar un Seminari sobre el *Futur dels estudis de Ciències de l'Educació i la formació del professorat a Catalunya*, integrat per professors de Ciències de l'Educació de les dues universitats de Barcelona, mitjançant un conveni amb la Direcció General d'Ensenyament Universitari de la Generalitat, i que finalitzarà el mes de juny del 1986.

Els dies 24, 25 i 26 d'octubre la secció va organitzar el *Seminario Internacional de Educación de Adultos* sobre «Problemas de la participación en la educación de adultos: métodos y técnicas de la investigación participativa» (IV encuentro del grupo sudeuropeo de investigación participativa), amb la col.laboració d'altres institucions públiques. Els professors components de la comissió organitzadora van ésser: Josep Ma. Quintana (coordinador), Josep Ma. Domènech, Joaquín Gairín, Víctor Montero, Rosa Quitllet i Lluís Tarín.

Continua el Conveni de Col.laboració entre el Departament d'Ensenyament de la Generalitat i la Universitat Autònoma de Barcelona (Càtedra de Psicologia General i Pedagogia General) pel que fa a la realització de períodes d'Entrenament Professional als Equips d'Assessorament i Orientació Psico-pedagògica de Catalunya. La responsabilitat del Conveni respecte als pedagogs depèn de la Càtedra de Pedagogia, concretament del professor Jaume Sarramona, i en fa de tutor el professor José Tejada.

El passat dia 12 de novembre es va constituir el Departament de Pedagogia i Didàctica, resultant elegit com a director provisional el doctor Adalberto Ferrández. La plantilla de professorat que integra el nou departament és la següent:

Nom i cognom	Dedicació	Lloc de treball
José Ma. Asensio	Ex	Facultat
Maria Bastons	Ex	Girona
Dolors Capell	Ex	Girona
Ma. Antònia Cardona	Ex	Sant Cugat
Josep Coloma	Ex	Girona
Ma. Jesús Comellas	Ex	Facultat
Enric Coromines	Ex	Girona
Pere Darder	Ex	Facultat
Dolors Dilmè	Ex	Sant Cugat
Josep Ma. Domènech	Ex	Facultat
Ma. Lluïsa Fabra	Ex	Facultat
Paciano Feroso	Ex	Facultat
Adalberto Ferrández	Ex	Facultat
Ferran Ferrer	Ex	Facultat
Joaquín Gairín	Ex	Facultat
Maria González	Ex	Lleida
Francesc Jiménez	Ex	Facultat
Antoni Jiménez	P	Girona
José Antonio Jordán	Ex	Facultat
José Antonio López	Ex	Sant Cugat
Manuel Llinás	P	Girona
Salomó Marquès	Ex	Facultat
Amparo Miñambres	Ex	Lleida
Blanca Moll	Ex	Sant Cugat
Josep Montané	Ex	Facultat
Víctor Montero	Ex	Facultat
Joaquín Pelach	Ex	Girona
Carme Pont	P	Sant Cugat
Esteve Pont	Ex	Facultat
Josep Quintana	Ex	Facultat
Rosa Quitllet	Ex	Facultat
Ramon Rourera	Ex	Lleida
Joan Rué	Ex	Sant Cugat
Teresa Sala	Ex	Lleida
Carme Sala	Ex	Sant Cugat

Jaume Sarramona	Ex	Facultat
Pere Solá	Ex	Facultat
José Tejada	Ex	Facultat
Ma. Rosa Terradellas	Ex	Girona
Carme Tolosana	Ex	Sant Cugat
Agnés Torras	Ex	Sant Cugat
Carme Vidal	Ex	Facultat
Enric Vilaplana	Ex	Sant Cugat